

Brüssel, 6. detsember 2016
(OR. en)

15283/16

CFSP/PESC 1004
CSDP/PSDC 699
COPS 378
POLMIL 147
EUMC 146

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 6. detsember 2016

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 15208/1/16 REV 1 CFSP/PESC 1000 CSDP/PSDC 695 COPS 359
POLMIL 146 EUMC 144

Teema: Nõukogu järelused Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Komisjoni
presidendi ja Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni peasekretäri
ühisdeklaratsiooni rakendamise kohta

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Komisjoni presidendi ja Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni peasekretäri ühisdeklaratsiooni rakendamise kohta, mille nõukogu võttis vastu 6. detsembril 2016 toimunud 3506. istungil.

Nõukogu järelused Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Komisjoni presidendi ja Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni peasekretäri ühisdeklaratsiooni rakendamise kohta

1. Nõukogu tuletab meelde Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2016. aasta järeldusi, milles kutsuti üles ELi ja NATO suhteid veelgi tõhustama, tehes tööd koos kõigi liikmesriikidega ja nende heaks, pidades silmas meie ühiseid eesmärke ja väärtusi ning võttes arvesse mõlema organisatsiooni ees seisvaid pretsedendituid väljakutseid. Meie julgeolek on läbi põimunud: koos saame kasutusele võtta väga erinevaid vahendeid ja kasutada kõige tõhusamalt ressursse, selleks et tegeleda nende väljakutsetega ja suurendada meie kodanike julgeolekut. Sellega seoses on vaja leida uusi ja paremaid viise, kuidas töötada koos ambitsioonikalt ja pragmaatiliselt üldise eesmärgiga ehitada üles tõeline organisatsioonidevaheline suhe.
2. EL ja NATO jätkavad koostöö tegemist täieliku avatuse ja läbipaistvuse vaimus ning austades läbinisti mõlema organisatsiooni otsuste tegemise sõltumatust ja menetlusi. Selles tuginetakse kaasamise ja vastastikkuse põhimõtetele, piiramata samas ühegi liikmesriigi julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära.
3. Nõukogu väljendab heameelt ühisdeklaratsiooni üle, mille Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Komisjoni president ja Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni peasekretär allkirjastasid 8. juulil 2016 Varssavis. See annab uut hoogu ja sisu ELi ja NATO koostööle järgmistes valdkondades: hübriidohtudega võitlemine; operatiivkoostöö, kaasa arvatud merel ja, kooskõlas nõukogu 2016. aasta novembri järeldustega, ebaseadusliku rände valdkonnas; küberjulgeolek ja -kaitse; kaitsevõimed; kaitsetööstus ja kaitsesektori teadusuuringud; õppused; toetus partnerite suutlikkuse suurendamise alastele jõupingutustele Lääne-Balkani riikides, ida- ja lõunanaabruses ning nende vastupanuvõime tugevdamine.

4. Ühisdeklaratsiooni rakendamine on ELi jaoks väga tähtis poliitiline prioriteet. See on oluline osa üldisematest jõupingutustest, mille eesmärk on tugevdada liidu võimet tegutseda julgeoleku tagajana, kooskõlas nõukogu järeldustega ELi üldise strateegia rakendamise kohta julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas ning Euroopa kaitsealase tegevuskavaga.
5. Nõukogu väljendab heameelt edusammude üle, mida on tehtud ELi ja NATO suhete arendamises, eeskätt alates ühisdeklaratsiooni allkirjastamisest, sealhulgas paralleelsete menetluste ja reeglistike rakendamisel ja käiku laskmisel hübriidohtudega võitlemiseks tehtava koostöö vallas; operatiivkoostöö ja koordineerimise tõhustamisel merendusküsimustes, kaasa arvatud Vahemerel operatsioonide EUNAVFOR MED Sophia ja Sea Guardian vahel nende mandaatide elluviimisel, tuginedes ELi ja NATO edukale koostööle Egeuse merel; paralleelsete ja kooskõlastatud õppuste väljatöötamisel ning strateegilise kommunikatsiooni valdkonnas eesmärgiga suurendada vastupanuvõimet. ELi ja NATO koostööd õppuste vallas tehakse täielikus kooskõlas ELi õppusi käsitleva poliitikaraamistikuga.
6. Et neid edusamme kindlustada ja tagada jätkuv edasimineku kõigis ühisdeklaratsioonis loetletud valdkondades, kiidab nõukogu heaks lisas esitatud ühised ettepanekud. Need sisaldavad konkreetseid meetmeid ühisdeklaratsiooni rakendamiseks, mille EL (Euroopa välis teenistus ja komisjoni talitused koos Euroopa Kaitseagentuuriga) ja NATO on koos välja töötanud. Need ühised ettepanekud ei ole eraldiseisev dokument ning neid tuleb lugeda koos käesolevate nõukogu järeldustega, kusjuures mõlemad rakendatakse eespool nimetatud põhimõtete kohaselt.
7. Ühised ettepanekud kiidetakse samal ajal heaks NATOs Põhja-Atlandi Nõukogus.

8. Nõukogu rõhutab, et liikmesriikidel on „ühtsed jõud“, mida nad saavad kasutada mitmesugustes raamistikutes. Liikmesriikide võimete sidus arendamine ELi ja NATO vastavate protsesside kaudu aitab seega tugevdada võimeid, mis on potentsiaalselt kättesaadavad mõlemale organisatsioonile, tunnistades samas nende erinevat iseloomu ja vastutust. Sellega seoses tervitab nõukogu jätkuvalt tihedat ja vastastikku tugevdavat koostööd NATOga ühist huvi pakkuvates valdkondades, nii strateegilist kui ka operatiivkoostööd, koostööd kriisiohje valdkonnas rahvusvahelise rahu ja julgeoleku toetamisel ning kaitsevõime arendamise vallas seal, kus vajadused kattuvad.
 9. Nõukogu palub kõrgel esindajal / komisjoni asepresidendil / Euroopa Kaitseagentuuri juhil tihedas koostöös liikmesriikidega käivitada viivitamatult töö ühiste ettepanekute rakendamiseks, tagades seeläbi nende täieliku kaasamise ja läbipaistvuse. Kaks korda aastas tuleks esitada aruanne rakendamise kohta koos võimalike soovitustega edasiseks koostööks ning esimene aruanne tuleks esitada 2017. aasta juuni lõpuks.
-

Ühised ettepanekud Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Komisjoni presidendi ja Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni peasekretäri ühisdeklaratsiooni rakendamiseks

1. Võitlus hübriidohtudega

EL ja NATO rakendavad ja kohaldavad alates 2016. aasta kevadest paralleelseid menetlusi ja reeglistikke ELi ja NATO koostööks sellistes valdkondades nagu olukorrateadlikkus, küberjulgeolek, kriisiennetus ja kriisidele reageerimine ning strateegiline kommunikatsioon.

- Julgustada ELi ja NATOt, samuti ELi liikmesriike ja NATO liitlasi osalema 2017. aastal loodava hübriidohtudega võitlemise Euroopa keskuse töös.

Olukorrateadlikkus

- 2017. aasta maiks kehtestatakse konkreetsed meetmed eesmärgiga tõhustada ELi hübriidohtude ühisüksuse ja vastava NATO üksuse töötajate vahel kiireloomulise teabe jagamist, kaasa arvatud võimalikke hübriidohte käsitleva analüüsi jagamise teel. Muu hulgas luuakse tehnilised vahendid, mille abil saab vahetada pidevalt teavet hübriidohtude kohta.

Strateegiline kommunikatsioon

ELi ja NATO töötajate vahel on sisse seatud koostöökord strateegilise kommunikatsiooni vallas. Alates praegusest kuni 2017. aasta keskpaigani nad:

- suurendavad koostööd ja teevad ühise valeinformatsiooni käsitleva suundumuste analüüsi, vaadeldes muu hulgas sotsiaalmeedias ELi ja NATO kohta ilmunud teavet; teevad 2016. aasta lõpuks selle kohta analüüsi; teevad koostööd positiivsete sõnumite levitamiseks ja nende kvaliteedi parandamiseks;

- tõhustavad vastastikku tugevdavaid jõupingutusi partnerriikide võimete toetamiseks strateegilise kommunikatsiooni vallas, muu hulgas koordineeritud või ühiste koolituste korraldamise ja platvormide jagamise teel;
- julgustavad koostöö tegemist NATO strateegilise kommunikatsiooni tippkeskuse ja Euroopa välisteenistuse strateegilise kommunikatsiooni osakonna (eelkõige ida- ja lõunapiirkonna rakkerühmade (*East StratCom* ja *South StratCom*)) vahel, muu hulgas edasiste ühiste koolituste/seminaride korraldamise teel.

Kriisidele reageerimine

- Tõhustada valmisolekut, muu hulgas töötajate regulaarsete kohtumiste korraldamise teel.
- Kriisidele reageerimise ELi menetlusi (sh ELi integreeritud kord poliitiliseks reageerimiseks kriisidele) ja kriisidele reageerimise NATO süsteemi arvesse võttes püüda sünkroonida kõnealuse kahe organisatsiooni paralleelset kriisidele reageerimise tegevust eesmärgiga pakkuda sidusat tuge hübriidohtudele reageerimiseks.

Vastupanuvõime tugevdamine

EL ja NATO suurendavad teadlikkust olemasolevatest ja kavandatavatest vastupanuvõimet käsitlevatest nõuetest

liikmesriikide/liitlaste hüvanguks. Selleks tehakse alates 2017. aastast järgmist:

- tihendatakse töötajatevahelisi kontakte, mis hõlmab asjaomaste organite vastastikust teavitamist vastupanuvõimet käsitlevatest nõuetest;
- hinnatakse nõudeid, kehtestatakse kriteeriumid ja töötatakse välja suunised, saavutamaks suurema sidususe ELi võimearendusplaani ja NATO kaitseplaneerimise protsessi vahel;
- tehakse tööd selleks, et olla alates 2017. aasta keskpaigast valmis lähetama taotluse korral kriisieelses etapis või kriisile reageerimisel paralleelselt ja koordineeritult eksperte ELi liikmesriikide / liitlaste toetamiseks eesmärgiga suurendada nende vastupanuvõimet.

2. Operatiivkoostöö, kaasa arvatud merendusküsimustes

- 2016. aasta detsembriks tõhustada koostööd ja koordineerimist Vahemerel operatsioonide Sea Guardian ja EUNAVFOR MED Sophia vahel, jagades teavet ja logistilist tuge ning tehes nende operatsioonide raames praktilist koostööd.
- Tuginedes ELi operatsiooni ja NATO sünergiale Egeuse merel, uurivad NATO ja EL 2017. aasta esimesel poolaastal võimalusi edasiseks merenduslaseks koostööks nende vahel.
- Eelnimetatud eesmärkide saavutamise toetamiseks kasutavad EL ja NATO jätkuvalt täies ulatuses Vahemere jagatud teadlikkuse ja ebakõlade vältimise mehhanismi (SHADE MED).
- Korraldada 2017. aasta esimesel poolaastal seminar, millel käsitletakse saadud kogemusi, tuginedes India ookeanil piraatluse vastu võitlemisel saadud kogemustele ja koostööle Vahemerel.
- Koostada 2017. aasta esimesel poolaastal ülevaade vastavate organisatsioonide asjakohastest merendusõppustest, eesmärgiga teha kindlaks uusi võimalusi potentsiaalseks koostööks.
- Arendada edasi NATO ja ELi töötajate lennundusalast koostööd Lääne-Balkani riikides, muu hulgas Balkani lennunduse normaliseerimist käsitlevate kohtumiste (*Balkans Aviation Normalisation Meetings* (BANM)) protsessi kaudu.
- Pidada alates 2017. aastast sagedamini kohtumisi vastavates operatsioonides osalevate partneritega.

3. Küberjulgeolek ja -kaitse

- EL ja NATO hakkavad viivitamata jagama üksteisega oma kontseptsioone küberkaitseaspektide integreerimisest missioonide ja operatsioonide planeerimisse ja läbiviimisesse, et edendada küberkaitsenõuete ja -normide koostalitlusvõimet.
- Selleks et parandada koolituste alast koostööd, ühtlustavad EL ja NATO alates 2017. aastast vajaduse korral oma koolitusnõudeid ning avavad oma koolitused osalemiseks mõlema organisatsiooni töötajatele.

- Edendada küberkaitsealaste teadusuuringute ja tehnoloogiauuenduste alast koostööd, arendades edasi ELi, NATO ja NATO küberkaitse koostöökeskuse omavahelisi sidemeid küberkaitsealaste uuenduste uurimiseks. Kübervaldkonna kahese kasutamise vallas suurendavad EL ja NATO küberkaitsestandardite alast koostalitlusvõimet, kaasates sobival juhul sektori esindajaid.
- Tugevdada küberkaitseõppuste alast koostööd, milleks mõlemad institutsioonid avavad oma vastavad õppused (sealhulgas ennekõike õppused „Cyber Coalition“ ja „Cyber Europe“) osalemiseks mõlema organisatsiooni töötajatele.

4. Kaitsevõimed

- Edendada NATO kaitseplaneerimise ja ELi võimearendusplaani väljundite sidusust mõlema organisatsiooni töötajate vaheliste sidemete ning ELi töötajate kutsumise kaudu NATO kaitseplaneerimise ning rahupartnerluse planeerimis- ja aruandlusalastele sõelumiskoosolekutele, kusjuures kutse esitab iga asjaomane liikmesriik eraldi.
- Püüda tagada, et liitlaste ja liikmesriikide rahvusvaheliselt välja arendatud võimed on kättesaadavad nii NATO kui ka ELi operatsioonide jaoks.
- Püüda saavutada NATO aruka kaitse ning ELi panustamise ja jagamise alaste rahvusvaheliste projektide/programmide vastastikune täiendavus ühist huvi pakkuvates valdkondades, nagu õhus tankimine, lennutransport, satelliitside, küberkaitse ja kaugjuhitava õhusõiduki süsteem, ning seda eeskätt mõlema organisatsiooni töötajate vahelise järjepideva ja tihedama suhtluse abil.
- Tegema senisest enam pingutusi rahvusvaheliste pingutuste sidususe saavutamiseks. Selleks tuleb ELi kontekstis välja töötatud rahvusvahelisi projekte kajastada vastavates NATO kaitseplaneerimise prioriteete toetavates kaitsevõime alastes tegevuskavades ning võtta NATO kontekstis välja töötatud rahvusvahelisi projekte arvesse ELi võimearendusplaani vastavates prioriteetsetes meetmetes.

- Jätkata NATO ja ELi / Euroopa Kaitseagentuuri ekspertide vahelisi tugevdatud sidemeid sõjalennunduses, et tagada Euroopa julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas vastastikku täiendavate pingutuste tegemine ennekõike järgmises: sõjalennundusstrateegia koostamine, sõjalise lennukõlblikkuse kokkulepete rakendamine, kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemide integreerimine lennuliiklusesse, lennundusjulgestus, sealhulgas küber- ja tsiviilalgatused (SES/SESAR).
- Suurendada koostalitlusvõimet tugevdatud standardimisalase koostöö abil. Standardite väljatöötamisel dubleerimise vältimiseks teha kindlaks projektid, mille puhul on võimalik standardimisega seotud tegevust harmoneerida.

5. Kaitsetööstus ja kaitsealased teadusuuringud

- Arendada olemasolevate foorumite raames ELi ja NATO töötajate vahelist tihedamat dialoogi tööstuslike aspektide teemal.
- Suurendada töötajate tasandi koostööd kaitsealaste teadusuuringute ja tehnoloogia teemadel ühist huvi pakkuvates valdkondades.

6. Õppused

- Viia 2017.–2018. aastal pilootprojektina ellu paralleelseid ja kooskõlastatud õppusi (PACE). Selleks korraldatakse NATO juhtimisel kriisiohjamisõppus (CMX 17) 2017. aastal ning ELi juhtimisel mitmetasandiline kriisiohjamisõppus (ML 18) 2018. aastal ning lisaks muid õppusi 2018. aastal. Õppused sisaldavad hübriidielementi.
- Kutsuda vastava aasta õppust mittejuhtiva organisatsiooni (NATO või ELi) erialatöötajaid andma oma panust juhtiva organisatsiooni õppuse planeerimisse ja elluviimisesse vastastikuse koostöö vaimus.
- Vahetada omavahel maksimaalselt kogemusi ja soovitusi.
- Korraldada 2017. aastal töötajatevahelisi õppusi, et katsetada vastavates reeglistikes / tegevusjuhendites juba kindlaks määratud põhimeetodeid.

- Täiendada koolitus- ja haridustegevust muu hulgas sellega, et mõlemad organisatsioonid kutsuvad üksteise töötajaid osalema asjakohastel üritustel (näiteks seminarid, esitlused, õppused).
- NATO kutsub alates 2017. aastast ja ka edaspidi ELi (Euroopa välisteenistust ja Euroopa Komisjoni) osalema vaatlejana NATO sõjalistel õppustel. EL teeb sama NATO suhtes.

7. Julgeoleku- ja kaitsealase suutlikkuse suurendamine

- NATO ka ELi töötajad edendavad koostööd, sh kohapeal, partnerite suutlikkuse ja vastupidavusvõime suurendamiseks, eeskätt Lääne-Balkani riikides ning ida- ja lõunanaabruses, sealhulgas Gruusias, Moldova Vabariigis, Ukrainas, Jordaanias, Marokos ja Tuneesias.
- Julgustada koostööd ja eksperditeadmiste vahetamist mõlema organisatsiooni tippkeskuste vahendusel ning muude asjakohaste koolituste ja programmide kaudu partnerite toetamiseks.
- Teha kindlaks, mil moel saaks EL ja NATO osaleda üksteise vastavates projektides ja praktilistes partnerlusprogrammides.
- Tagada merendusalse suutlikkuse arendamise pingutuste vastastikune täiendavus.

ELi ja NATO vahelise poliitilise dialoogi tugevdamine

- Jätkata poliitika- ja julgeolekukomitee ning Põhja-Atlandi Nõukogu ametlike ja mitteametlike korrapäraste kohtumiste korraldamist.
- Jätkata tasakaalustatud viisil vastastikuste kutsete esitamist asjakohastele ministrite kohtumistele.
- Tugevdada vastavate komisjonide ja nõukogude ristteavitamist, muu hulgas operatsioonide teemal.

Järelmeetmete alane / töötajatevaheline koostöö

Alates 2016. aasta juulist on EL ja NATO tugevdanud märkimisväärselt mõlema organisatsiooni töötajate vahelisi sidemeid, korraldades korrapäraseid eri tasandi kohtumisi, mida tehti ka käesolevate ettepanekute väljatöötamiseks. Nii ELi kui ka NATO raames on võetud ametisse kontaktametnikud, kes tagavad sujuva teabevahetuse ja parema koostöö. Sellised töötajatevahelised kontaktid jätkuvad korrapärase intervallidena, et jälgida käesolevate ettepanekute rakendamist, teha järeldusi ja esitada uusi suuniseid edu saavutamiseks ning esitada asjakohastele nõukogudele aastapõhiselt aruandeid.
